

i llibres LECTURES**NOVEL·LA // Debut narratiu sobre la crisi de la trentena**

Treball de camp

Molts editors estarien contents de llançar al mercat un llibre com *Coses que et passen a Barcelona quan tens 30 anys*, que ficciona des de dins, amb agilitat i bones maneres, la crisi de la trentena. Perquè ningú no s'enganyí, el component urbà i generacional apareix des del mateix títol. La fotografia que apareix a la coberta, que mostra unes noies brindant amb cervesa en un bar, situa perfectament les coordenades de l'acció. Lúcia Ramis, periodista cultural nascuda el 1977 a Palma de Mallorca, té el perfil idoni per escriure un llibre d'aquestes característiques.

A *Coses que et passen a Barcelona quan tens 30 anys*, el lector hi troba el que és previsible: crisis d'amor i d'amistat, *liaisons* d'una nit, embarrasos imprevistos, escenes nocturnes situades en establiments concrets, maldecaps laborals i immobiliaris. Un dels perills consistia a oferir un compendi d'anècdotes poc travades, però l'autora mallorquina ho solu-

ciona limitant els personatges i, sobretot, creant una intriga paral·lela que es manté fins a les últimes línies.

L'altre perill d'una obra tan explícitament generacional consistia a convertir-se en un assaig de sociologia escrit en primera persona, que és en gran mesura el que ha acabat sent el llibre. Tot i que el títol apareix en segona persona del singular, a la novel·la predomina la primera persona del plural. La narradora ofereix a si mateixa com a símptoma d'un col·lectiu. A la quarta pàgina, un personatge ja parla de «la nostra generació», i més endavant abunden expressions com «la malaltia dels nostres temps», «la indecisió de la nostra època» i similars.

Paral·lelament, gran part de les converses que manté la narradora amb el seu entorn immediat se centren en l'anàlisi de qüestions generacionals, o bé en l'anàlisi generacional de qüestions. I, per més que aquesta vi-

sió pugui ser pròpia d'una franja cronològica determinada, el lector pot endur-se la sensació que els personatges són alhora còbals i zoèlegs, ja que moltes de les accions que emprenen no semblen tenir objectiu en si mateixes més enllà de servir d'excusa per a comentarismes més o menys brillants per intercanviar amb els amics.

Per ser una novel·la, li falten descripcions i li sobren digressions i metàfores de columnista. Els tipus hi abunden més que els caràcters. Certament, el lector acaba fent-se una idea de com és la gent nascuda a finals dels anys 70. Són sensibles i nihilistes, immadurs i intel·ligents, cruels amb els altres i condescendents amb ells mateixos. Practiquen la borratxera obligada, freqüentem el sexe intranscendent, prolonguen el cinisme d'institut. Són uns fanàtics de l'egolatria generacional, fet que els permet mostrar els seus sentiments amb una certa distància. Com que no volen renunciar a res, acaben no fent res. Culpen els seus pares de tot, però en el fons els agradaria ser personatges secundaris d'una obra d'Oscar Wilde.

Lúcia Ramis ja ha escrit el seu llibre generacional. Ara ens agradaria que utilitzés les seves aptituds per escriure una novel·la, amb personatges que no actuïn com si fessin un treball de camp.

VICENÇ PAGÈS JORDÀ
[vpages@elperiodico.com]

COSES QUE ET PASSEN A BARCELONA QUAN TENS 30 ANYS

Lúcia Ramis
Editorial: Columna
Pàgines: 226
Preu: 17 €

POESIA // El millor Bukowski

Vulgar i singular

Va ser un home lleig i bast a qui li agradava sorprendre, i quan es va conèixer a Espanya, gràcies a Anagrama, el nord-americà Charles Bukowski (Andermach, Alemanya, 1920 - Los Angeles, 1994), es va poder llegir el narrador de pinzellades eròtiques pujades com al llibre *La màquina de cardar* (1977). Però el bonàs de Bukowski (que en les seves ficcions s'a-costuma autoanomenar Chinaski) era sobretot poeta, i a més va ser -per mor d'un col·loquialisme intensiu, natural i treballat- un dels més singulars del segle XX anglosaxó. Almenys en la seva millor obra, ja que va escriure molt, i no tot està a la mateixa altura. Per exemple els poemes més primerencs (dels anys 50), encara amb molta ganga d'un vague surrealisme cansat.

Un pot afirmar que el millor Bukowski està en la maduresa, ja passada la cinquantesima, per exemple en l'àmplia col·lecció de poemes recollits a *Guerra sin cesar* (Poemes 1981-1984), traduïts amb cura al castellà -l'edició no és bilingüe- per Eduardo Iriarte, generalment curós.

Trobem el Bukowski de sempre, molt depurat: records familiars sense falsa mel, escenes de vida quotidiana en àmbits marginals (la visita a un amic divorciat, com ell bevedor de cervesa, la dona del qual, embarrasada, anomenarà Neró el nen), l'amor que s'aixeca i cau, les carreteres de cavalls -excel·lent el poema *Carne de caballo*-, el continu estupor davant l'anomenat món de l'ordre que a Bukowski va seguir sense agrair-li (el menyspreava) tot i el molt notable èxit que el va acompanyar als seus últims anys.

És curiós -apareix en molts poemes- el gust de Bukowski per la música clàssica. Qui va ser anomenat «vell fastigós i cerveser», afició-nat a les putes i a no fer ni brot, sobretot disfrutava escoltant Stravinsky -«Sona Stravinsky/ noto la brutícia sota les/ unglies/ és/ el millor»-. Un verdader i gran poeta que disfrutava trencant els límits del que el públic acostuma a anomenar poesia. Val la pena, per cert.

LUIS ANTONIO DE VILLENA
[ladevillena@elperiodico.com]

GUERRA SIN CESAR

Charles Bukowski
Traducció: Eduardo Iriarte
Editorial: Visor
Pàgines: 346
Preu: 15 €

NOVEL·LA // Divertit clàssic de l'era Meiji

Picaresca japonesa

Sha de començar dient que Natsume Sôseki (Tôquio, 1867 - 1916) és un dels grans noms de la literatura contemporània japonesa, un autèntic clàssic d'aquell període de modernització i occidentalització que es coneix com a era Meiji (1868 - 1912). I després, cal dir que no és un desconegut a Espanya, hi ha traduïdes al castellà diverses de les seves obres -*Yo, el gato* (1905), *La puerta* (1910) o *Kokoro* (1914)-, i que la seva biografia i el seu entorn vital i literari han estat portats al manga a *L'època de Botchan* amb un ambiciós guió de Natsuo Sekikawa i el portentós dibuix de Jiro Taniguchi.

Fins i tot *Botchan*, del 1906, ex- cel·lentment abocada ara al castellà per José Pazó i amb una suggestiva introducció d'Andrés Ibáñez, havia estat traduïda el 1997, edició ara intròpica, per Fernando Rodríguez-Azquierdo.

Sobre *Botchan*, el nen mimat (o una cosa així, perquè el terme té un extens camp de significats), s'ha dit de tot, ja que no en va és

una de les novel·les més populars del Japó encara avui. S'ha posat en relació amb el personatge, un jove professor de secundària enviat a un llunyà institut de províncies i aviat enfrontat al cercle dels promodernitzadors i occi-

dentalitzadors que es coneix com a era Meiji (1868 - 1912). I després, cal dir que no és un desconegut a Espanya, hi ha traduïdes al castellà diverses de les seves obres -*Yo, el gato* (1905), *La puerta* (1910) o *Kokoro* (1914)-, i que la seva biografia i el seu entorn vital i literari han estat portats al manga a *L'època de Botchan* amb un ambiciós guió de Natsuo Sekikawa i el portentós dibuix de Jiro Taniguchi.

serà maltractada per l'astúcia i la injustícia de la majoria, encara que l'autor no s'hi rabeja i sempre es manté en el to jocós de la comèdia. En tot cas, un insubstituïble clàssic, una obra molt divertida que no ha perdut ni un pèl d'humor ni d'encant.

CARLOS MARTÍNEZ SHAW
[cmshaw@elperiodico.com]

BOTCHAN

Natsume Sôseki
Traducció: José Pazó
Editorial: Espinosa
Editorial: Impedimenta
Pàgines: 234
Preu: 19 €

VIATGES

Cròniques d'un viatger il·lustrat

EL VIATJAR INFINIT / EL INFINITO VIAJAR

Claudio Magris

Traduccions: Anna Casassas / Pilar Garcia Colmenero
Editorials: Edicions de 1984 / Anagrama
Pàgines: 225
Preu: 18 €

Des que el 1986 va publicar el seu molt destacable *El Danubi*, Claudio Magris (Trieste, Itàlia, 1939) exerceix de prototip de viatger il·lustrat que s'estima més moure's entre el dens pòsit cultural de la civilització europea que entre els llocs exòtics on s'imposa la naturalesa amb totes les seves incògnites. Magris és un viatger que ha llegit molt i bé, i que s'esforça per anar sempre més enllà del paisatge. «Quan es viatja, cauen moltes coses; certes, valors, sentiments, expectatives que es perden pel camí -el camí és un mestre dur, però també és un bon mestre-», escriu.

El viatjar infinit reuneix una quarantena de cròniques de viatge publicades al *Corriere della Sera* entre el 1981 i el 2004. En aquests textos, es mou per la ruta de Don Quixot, per les tertúlies i biblioteques de Madrid, pel monestir de Pedralbes i per molts altres llocs, sobretot d'Europa, en què apareix el culte del professor Magris, capaç de fixar-se en un detall que pot passar desapercbut per als altres i que a ell li serveix per estructurar el discurs, la seva lliçó del viatge. Viatjar, escriu, «té relació amb la mort, però també és una manera d'ajornar la mort; diferir tant com es pugui l'arribada»; pot arribar a ser cruel i immoral, especialment quan es tanca davant la diversitat del món; és a dir, quan s'ignora l'altre i quan, en paraules de Giorgio Bergamini, el viatger *mitteleuropeu* es torna un «Ulisses en batí».

De la lectura se'n desprèn que Magris es mou més a gust en el terreny literari, sigui a la Praga de Kafka, davant la tomba de la Lotte de Goethe, a Hannover, a la Viena de Schönberg o a les ruïnes de Prússia. Quan s'allunya del continent i s'endinsa als antipodes, s'endevina que perd peu i enyora la vella Europa i aquella base llibresca, civilitzada, que li permet combatre amb paraules el desassossec que transmet la temptació de la fi del món.

XAVIER MORET
[xmoret@elperiodico.com]